

Pohjois-Pohjanmaan nuorisovaltuuston toimintasääntö

1. Toiminta-ajatus ja periaatteet

Pohjois-Pohjanmaan nuorisovaltuusto (POPnuva) on hyvinvointialueesta säädetyn lain tarkoittama osallistumis- ja vaikuttamistoimielin nuorille (Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 32 §).

Pohjois-Pohjanmaan nuorisovaltuusto on hyvinvointialueen ja maakuntaliiton yhteinen vaikuttamistoimielin lokakuussa 2022 solmitun yhteistyösopimuksen mukaisesti. Nuorisovaltuusto toimii lasten ja nuorten äänenä hyvinvointialueen ja maakuntaliiton suunnittelussa ja päätöksenteossa, jolla on vaikutus lapsiin ja nuoriin nyt ja tulevaisuudessa. Nuorisovaltuusto on poliittisesti ja uskonnollisesti sitoutumaton.

Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen hallintosäännön 28 § mukaan aluehallitus asettaa nuorisovaltuuston ja hyväksyy sille toimintasäännön. Hallintosäännön mukaan nuorisovaltuustolla on oikeus tehdä esityksiä aluehallitukselle. Hallintosäännön 18 § mukaan hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämisen lautakunta seuraa ja arvioi vaikuttamistoimielinten toiminnan toteutumista hyvinvointialueella.

Pohjois-Pohjanmaan nuorisovaltuuston toimintaedellytyksistä vastaa Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue tämän toimintasäännön mukaisesti.

Nuorisovaltuuston toimintaa ohjaavia arvoja ovat oikeudenmukaisuus, osallisuus, rohkeus, toisten kunnioittaminen ja yhdenvertaisuus.

2. Pohjois-Pohjanmaan nuorisovaltuuston ja jäsenen tehtävät

Nuorisovaltuustolle tulee antaa mahdollisuus vaikuttaa hyvinvointialueen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun, toteuttamiseen ja seurantaan asioissa, joilla on tai joilla vaikuttamistoimielin arvioi olevan merkitystä lasten ja nuorten sekä heidän tarvitsemiensa

palveluiden kannalta ja vaikuttamistoimielin tulee ottaa mukaan osallistumisen ja kuulemisen kehittämiseen hyvinvointialueella. (Laki hyvinvointialueesta 32 § 2. mom.). Vaikuttamistoimielimet eivät ole Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen hyvinvointialuelaisissa tarkoitettuja toimielimiä, eivätkä viranomaisia. Vaikuttamistoimielimet eivät tee hallintopäätöksiä. (Hallintosäännön 3. luku).

Nuorisovaltuusto:

- Lisää nuorten osallisuus- ja vaikuttamismahdollisuuksia maakunnallisessa päätöksenteossa, painopisteinä nuorten mielenterveys ja ilmastonmuutos.
- Edistää nuorten osallistumista maakunnan ja hyvinvointialueen toiminnan kehittämiseen.
- Edistää vuoropuhelua nuorten ja päättäjien välillä.
- Tukee yhteistyötä kuntien nuorisovaltuustojen välillä.
- Edistää kansainvälistä verkostoitumista Pohjois-Pohjanmaan liiton tuella.
- Tekee toimintasuunnitelman sisältäen viestintäsuunnitelman ja toimintakertomuksen, jotka esitellään aluehallitukselle.
- Nimeää edustajansa hallintosäännön mukaisiin toimielimiin ja eri työryhmiin.

Nuorisovaltuuston jäsenen tulee osallistua toimintaan aktiivisesti ja hoitaa hänelle osoitetut luottamustehtävät. Jäsenen tulee toimia vuorovaikutuksessa kunnan nuorisovaltuuston ja Pohjois-Pohjanmaan nuorisovaltuuston välillä. Hänen tulee myös tuoda edustamansa kunnallisen nuorisovaltuuston esittämät asiat käsiteltäväksi Pohjois-Pohjanmaan nuorisovaltuustoon.

Nuorisovaltuuston jäsenen tulee olla kirjoilla Pohjois-Pohjanmaan kunnassa. Mikäli nuorisovaltuuston jäsen ei ole kuntansa nuorisovaltuuston jäsen, tulee hänen olla säännöllisesti yhteydessä kuntansa nuorisovaltuustoon.

3. Pohjois-Pohjanmaan nuorisovaltuuston kokoaminen, toimikausi, nimeäminen ja järjestäytyminen

Aluehallituksen on asetettava nuorten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi hyvinvointialueen nuorisovaltuusto tai vastaava nuorten vaikuttajaryhmä. Aluehallitus antaa toimeksiannon kuntien nuorisovaltuustoille nimetä jäsenensä Pohjois-Pohjanmaan nuorisovaltuustoon siten, että kustakin nuorisovaltuustosta valitaan yksi edustaja ja varaedustaja.

Nuorisovaltuuston toimintakausi on kaksi vuotta.

Aluehallitus nimeää nuorisovaltuuston ja oman edustajansa nuorisovaltuustoon toimintakautensa ajaksi. Aluehallituksen edustaja on kokouksissa läsnä- ja puheoikeudella. Lisäksi aluehallitus voi nimetä nuorisovaltuustoon muita henkilöitä (esimerkiksi järjestöjen edustajia tai asiantuntijajäseniä).

Nuorisovaltuusto järjestäytyy ensimmäisessä kokouksessaan ja valitsee toimikautensa ajaksi puheenjohtajan, kaksi varapuheenjohtajaa ja edustajat Pohteen hallintosäännön 11 § 16 §, 17 § ja 18 § mukaisiin toimielimiin sekä opiskeluhuollon yhteistyöryhmään. Lisäksi valitaan edustajat maakuntaliiton työryhmiin. Henkilövaaleissa äänestys tapahtuu suljetulla lippuäänestyksellä enemmistövaalina.

Mikäli nuorisovaltuuston edustaja luopuu tehtävästä Pohjois-Pohjanmaan nuorisovaltuustossa kesken toimikauden, nimeää aluehallitus uuden edustajan loppukaudeksi kyseisen kunnan nuorisovaltuuston tai nuorten vaikuttajaryhmän esityksen mukaisesti.

4. Kokouskäytännöt

Nuorisovaltuuston kutsuu koolle puheenjohtaja tai hänen ollessa estyneenä varapuheenjohtaja. Kokouskutsu tulee lähettää, mikäli mahdollista vähintään kolme (3) päivää ennen kokousta hallintosäännön 17. luvun mukaisesti.

Puheenjohtajisto vastaa nuorisovaltuuston edustamisesta, jollei kokous toisin päättää. Puheenjohtajisto voi sopia keskenään tehtävien tarkemmasta jaosta. Puheenjohtajisto voi tarvittaessa käsitellä kokousten välissä kiireellisiä asioita ja tiedottaa niistä nuorisovaltuustoa.

Kokous on päätösvaltainen, kun puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja ja vähintään puolet jäsenistä osallistuu kokoukseen. Kokousten järjestelyistä vastaa puheenjohtajisto yhdessä hyvinvointialueen ja maakuntaliiton yhteyshenkilöiden kanssa. Nuorisovaltuusto voi kutsua kokouksiinsa tarvittavia asiantuntijoita.

Pohjois-Pohjanmaan nuorisovaltuustolla on vuoden aikana vähintään neljä kokousta. Lähikokoukset voidaan järjestää eri kunnissa. Kokouksissa on etäosallistumismahdollisuus.

Sihteeri laatii pöytäkirjan puheenjohtajan johdolla. Puheenjohtaja ja sihteeri allekirjoittavat pöytäkirjan. Kokouksen pöytäkirjan tarkastavat kaksi kokouksessa valittua pöytäkirjantarkastajaa. Nuorisovaltuuston pöytäkirjat viedään hyvinvointialueen asianhallintajärjestelmään. Sieltä materiaalit julkaistaan hyvinvointialueen kotisivulla.

Nuorisovaltuuston kokouksissa noudatetaan Nuorisovaltuustojen liitto ry:n turvallisen tilan periaatteita <https://nuva.fi/turvallisemman-tilan-periaatteet/>. Nuorisovaltuustojen liitto ry:n periaatteiden lisäksi kokouksissa käytetään viittomakielistä taputusta ja puheenjohtaja käyttää puheenjohtajan nuijaa hiljaisesti. Turvallisen tilan periaatteet käydään läpi aina uuden nuorisovaltuuston aloittaessa ja sovitaan tarvittaessa lisätoimenpiteistä.

5. Kokouspalkkio ja matkakustannukset

Nuorisovaltuuston jäsenille ja aluehallituksen edustajalle maksetaan kokouspalkkiot ja kustannusten korvaukset sekä matkakustannukset hyvinvointialueen hallintosäännön luvun 19 mukaisesti. Kokouspalkkio on hallintosäännön 172 § 1 mom. kohdan 5 mukainen.

Mikäli nuoren ikä tai muu perusteltu syy edellyttää vanhemman tai esimerkiksi kunnan nuorisotyöntekijän mukana oloa, niin matkakustannukset korvataan nuorisotyöntekijälle. Mahdollisia aikuisille aiheutuvia ansionmenetykskorvauksia ei korvata.

Mahdollisiin tapahtumiin osallistumisista ei makseta korvausta. Tapahtumiin osallistumisista aiheutuvia kohtuullisia matkakorvauksia voidaan korvata. Matkakorvauksista sovitaan Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen ja Pohjois-Pohjanmaan liiton kesken.

6. Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen ja Pohjois-Pohjanmaan liiton tehtävät

Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue huolehtii nuorisovaltuuston toimintaedellytyksistä. Hyvinvointialue tukee ja ohjaa toimintaa mm. nimeämällä nuorisovaltuuston toimintaan vastuushenkilöt (yhteyshenkilö ja kokoussihteeri) sekä järjestämällä tarvittaessa myös perehdytystä toiminnan tueksi. Hyvinvointialue varmistaa, että nuorten näkemysten kysyminen tehdään luontevaksi osaksi päätöksentekoa.

Yhteistyösopimuksen mukaan Pohjois-Pohjanmaan liitto vastaa kahden nuorisovaltuuston kokouksen valmistelusta ja kokonaiskustannuksista vuosittain. Pohjois-Pohjanmaan liitto nimeää yhteyshenkilön nuorisovaltuuston toimintaan.

7. Voimaantulo

Tämä toimintasääntö tulee voimaan sen jälkeen, kun nimetty nuorisovaltuusto on toimintasäännön käsitellyt ja aluehallitus on asian hyväksynyt.